

Schuilen doe je voor iets dat over gaat, oorlog, onweer, regen, als iemand een boze bui heeft, een scheldkanonnade, verwijten. Schuilen is tijdelijk. Als ik op een bewolkte herfst dag onder het afdakje van een bushalte tegen de regen schuil, ben ik blij dat ik niet doornat word van de regen. Maar aangenaam is het niet, daar in dat koude en gure bushokje. Ik kijk voortdurend naar boven of de bui nog niet is overgetrokken en ik eindelijk weer verder kan. Schuilen, echt schuilen kan alleen bij mensen. Een kind dat op school gepest wordt, kan soms niet schuilen. Het ver-schuilt zich, het verstopt zich op zijn kamertje thuis en kan daar jarenlang bivakkeren. Het durft zich aan niemand toe te vertrouwen, het heeft niemand om bij te schuilen. Bij zo'n kind gaat het niet over.

Meestal vragen we hoe iemand moet zijn om bij ons in aanmerking te komen voor een schuilplaats. Maar hoe moeten wij zelf zijn om iemand bij ons te kunnen laten schuilen? Iemand bij je laten schuilen betekent veel meer dan tijdelijk onderdak bieden. Het betekent dat je gastvrij bent en je de ander net iets meer geeft dan hij van je verwacht. Het betekent dat je dat 'om niet' doet, zonder bijbedoeling en eigenbelang. Mensen voelen dat feilloos aan, kinderen helemaal. Het betekent dat de ander zich niet anders hoeft voor te doen omdat hij voelt dat er een verborgen agenda is. Dat hij geen partij hoeft te trekken. Dat hij niet mee moet doen en zich aan moet passen. Dat er geen onuitgesproken verwachtingen mee spelen en geen voorwaarden en eisen worden gesteld. Niet in de zin dat je je niet moet houden aan de regels van de samenleving en bijvoorbeeld moet werken voor je geld, als je dat kunt. Daar is niks mis mee. Maar in de zin dat de ander eigenlijk niet mag zijn wie hij is. Hij mag er zijn, maar alleen als hij is zoals wij willen dat hij is. Wij denken dat de Nederlandse samenleving mensen veel vrijheid geeft. Het zou wel eens behoorlijk tegen kunnen vallen als je er goed naar kijkt. Schuilen betekent dat je de ander respecteert en ook bij jou thuis een eigen ruimte gunt. Dat de ander het gevoel heeft zichzelf te mogen zijn.

Mag ik bij jou zijn, dat betekent: mag ik bij jou mezelf zijn? Ook als ik anders ben.

De Andreas wil een plek zijn waar mensen zich welkom voelen en zichzelf mogen zijn. De dakloze en wie een huis heeft. De verslaafde en wie in de samenleving prima functioneert. De vluchteling en wie in veiligheid leeft. De zieke en de gezonde, de eenzame en wie zich omringt weet door familie en vrienden. De dakloze is precies zo'n mens als ik, niks minder en niks meer en ook niks anders. Een gewoon mens net als ik. En inderdaad, ook ik kan dakloos worden, verslaafd raken, moeten vluchten, en wie weet of ik niet al eenzaam ben. Ons hele leven lang staan we bij elkaar in het krijt. Voor al het goede dat we hebben en voor alles wat we nodig hebben om te leven. Een pas geboren kind dat krijsst en huilt, is de vleesgeworden vraag: mag ik bij jou zijn? Het zal geen dag in leven blijven als het niet bij jou mag zijn. En zo blijft het, ons leven lang. We schuilen om de haverklap bij andere mensen. Zonder schuilplaats blijft geen mens in leven. Gelukkig maar.

Vandaag is het de eerste zondag van de Advent. Over vier weken scheurt de hemel open en daalt God af naar de aarde. Gaan de bergen wankelen en beven voor Gods aangezicht zoals we in de eerste lezing bij Jesaja horen? Nee. Niets gebeurt er wat niet elke dag en nacht talloze keren gebeurt. Een kind wordt geboren dat krijsst en huilt. De vleesgeworden vraag: mag ik bij jou zijn? We kunnen nee zeggen. Maar we kunnen ook ja zeggen, in het besef dat bij elkaar schuilen de normaalste zaak van de wereld is. In de Advent leven we toe naar de vraag van het kind in de kribbe of het bij ons mag zijn. Mogen we als parochie in het voor ons liggende jaar op onze hoede zijn en waakzaam, en oog hebben voor alle mensen die bij ons willen schuilen. Dat wij elkaar daarop durven aanspreken en daartoe stimuleren. Amen.